Duurzaam handelen in de beroepspraktijk geschikt voor niveau 3 (K1491)

Servicedocument – Presentatie-examen met toelatingseis

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Inventariseert en draagt bij aan duurzaam handelen in de beroepspraktijk	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert grotendeels werkzaamheden uit volgens standaardprocedures, maar deze kunnen variëren afhankelijk van de verschillende organisatie(onderdelen) of (productie)proces(sen) waar(in) die werkzaam is. De werkomgeving kan meerdere onderdelen van een organisatie of een (productie)proces omvatten en dit vraagt om een goed overzicht van de verschillende processen en hun samenhang. Om bij te dragen aan verduurzaming, moet de beginnend beroepsbeoefenaar veel informatie verzamelen (via verschillende methoden), ordenen, combineren en interpreteren. Hierbij kan het lastig zijn om in te schatten op welke wijze specifieke veranderingen in (eigen) duurzaam handelen bijdragen aan verduurzaming, omdat de effecten op de beroepspraktijk vaak pas op de lange termijn zichtbaar worden. Daarnaast moet de beginnend beroepsbeoefenaar soms multidisciplinaire vraagstukken met tegenstrijdige belangen of onvolledige informatie aanpakken. Dit vraagt om kritisch denkvermogen en kennis en vaardigheden op het gebied van duurzaamheid, zoals materialen, methoden, processen, kernbegrippen/concepten en eenvoudige theorieën. Daarnaast heeft die inzicht in ecologische, sociale en economische aspecten van duurzaamheid, de duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties en op duurzaamheid gerichte economische modellen. Voor het duurzamer handelen in de productieketen of sector krijgt de beginnend beroepsbeoefenaar te maken met een diversiteit aan schakels, externe betrokkenen en afhankelijkheden. Dit maakt het lastig om volledig inzicht te krijgen in de impact van verbeteringen. Het afbreukrisico is relatief laag, omdat de beginnend beroepsbeoefenaar weliswaar verantwoordelijk is voor de kwaliteit en relevantie van het geleverde werk, maar niet voor de implementatie van voorstellen voor verbetering.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert de taken zelfstandig uit en is verantwoordelijk voor de resultaten en de kwaliteit van de eigen werkzaamheden en voorstellen. Voor vragen, ondersteuning en advies kan de beginnend beroepsbeoefenaar terecht bij ervaren collega's, teamleider of begeleider. De beginnend beroepsbeoefenaar is niet verantwoordelijk voor de implementatie van voorgestelde oplossingen.
Examenvorm:	Presentatie met toelatingseis De presentatie met toelatingseis is een afsluitende mondelinge toets met een aanvullende toelatingseis. De kandidaat kan pas deelnemen aan de presentatie wanneer aan vooraf bepaalde voorwaarden is voldaan. Tijdens de presentatie wordt beoordeeld of de kandidaat in staat is het uitgevoerde werk toe te lichten, gemaakte keuzes te onderbouwen en te reflecteren op het eigen leerproces. De beoordeling richt zich op de mate waarin de kandidaat de uitgevoerde werkzaamheden begrijpt en deze op een professionele manier kan presenteren.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Beoordeelt het eigen duurzaam handelen in de beroepspraktijk	De beginnend beroepsbeoefenaar vergroot kennis over duurzaamheid door gegevens te verzamelen en patronen in diens eigen beroepshandelen te identificeren, waarna hij gedragsverbeteringen formuleert.	De beginnend beroepsbeoefenaar maakt nauwkeurig gebruik van een methode of checklist om de ecologische voetafdruk te bepalen, legt informatie overzichtelijk vast en beoordeelt die zorgvuldig.	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt zijn duurzaam handelen in de beroepspraktijk en legt gedragsverbeteringen vast in een persoonlijk verbeterplan.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Inventariseert duurzaam handelen binnen kernactiviteiten van een organisatie(onderdeel)	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over de huidige situatie van duurzaam handelen binnen kernactiviteiten, brengt relevante ketenstappen in kaart en kiest passende SDG's als inspiratiebron.	De beginnend beroepsbeoefenaar let actief op ontwikkelingen, verzamelt gericht en gebruikt relevante bronnen vakkundig. Hij stelt gerichte vragen, toetst informatie kritisch, ordent zorgvuldig en brengt structuur aan.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft de huidige situatie van duurzaam handelen, praktijkvoorbeelden en mogelijke plannen voor de toekomst binnen kernactiviteiten geïnventariseerd en vastgelegd met SDG's.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Inventariseert duurzaam handelen binnen kernactiviteiten van de eigen productieketen of sector	De beginnend beroepsbeoefenaar brengt de kernactiviteiten in de eigen productieketen of sector in kaart en verzamelt hierbij informatie over duurzaamheid per stap en ketenonderdeel.	De beginnend beroepsbeoefenaar benadert interne en externe stakeholders open en professioneel, gebruikt relevante bronnen vakkundig en controleert verzamelde gegevens zorgvuldig op juistheid, betrouwbaarheid en relevantie.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitgevoerde inventarisatie van duurzaam handelen binnen kernactiviteiten van de eigen productieketen of sector vastgelegd.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Formuleert een verbetervoorstel voor duurzamer handelen in de beroepspraktijk	De beginnend beroepsbeoefenaar interpreteert eerdere bevindingen over duurzaam handelen en maakt er een SWOT-analyse van met sterke en zwakke punten en kansen en bedreigingen, inclusief SDG's en praktijkvoorbeelden.	De beginnend beroepsbeoefenaar brengt een logische structuur aan, toetst informatie kritisch op juistheid en relevantie, trekt adequate conclusies en werkt realistische, creatieve verbeteringen gestructureerd vast.	De beginnend beroepsbeoefenaar formuleert een verbetervoorstel voor duurzamer handelen in de beroepspraktijk van een organisatie(onderdeel) of (productie)proces en legt dit vast.

Werkproces: D1-K1-W5			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Presenteert mogelijkheden voor duurzamer handelen in de beroepspraktijk	De beginnend beroepsbeoefenaar bestudeert alle verzamelde informatie en bereidt een presentatie voor met huidige situatie, goede praktijkvoorbeelden, mogelijke ambities en een verbetervoorstel voor duurzamer handelen.	De beginnend beroepsbeoefenaar combineert informatie uit verschillende bronnen nauwgezet, formuleert kernachtig en gestructureerd, kiest een passende presentatievorm en beantwoordt vragen duidelijk en correct.	De mogelijkheden voor duurzamer handelen binnen een organisatie(onderdeel) of productieproces zijn door de beginnend beroepsbeoefenaar gepresenteerd.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Beoordeling presentatie (gefaseerd)		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Beoordeling presentatie (gefaseerd)	**Fase 1 – Toelatingsfase** In deze fase worden geselecteerde werkprocessen beoordeeld aan de hand van een ingeleverd bewijsproduct, bijvoorbeeld een verslag, analyse, ontwerp of uitgewerkte opdracht. • Per toelatingsopdracht wordt het oordeel Voldaan / Niet voldaan toegekend. • Een toelatingsopdracht is voldaan wanneer minimaal vijf van de zes criteria voldaan zijn. • In deze fase worden geen punten toegekend. De resultaten tellen niet mee voor het eindcijfer of de cesuur van de presentatie. De student wordt alleen toegelaten tot Fase 2 wanneer alle betreffende toelatingsopdracht met ‘Voldaan’ zijn beoordeeld. **Fase 2 – Presentatie** In deze fase presenteert de student de resultaten van het uitgevoerde werk en licht hij gemaakte keuzes, aanpak en uitkomsten toe. • De student laat zien dat hij inzicht heeft in het eigen werkproces en in staat is het resultaat professioneel te presenteren. • De examinator kan tijdens of na de presentatie aanvullende vragen stellen om te beoordelen of de student het werk begrijpt en zelfstandig heeft uitgevoerd. De beoordeling gebeurt aan de hand van een puntenschaal: • O = onvoldoende (0 punten) Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd. • V = voldoende (1 punt) De uitvoering voldoet aan het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar. • G = goed (2 punten) De uitvoering is bovengemiddeld en overstijgt het basisniveau. Alle behaalde punten in Fase 2 worden bij elkaar opgeteld. Op basis van de vastgestelde cesuur wordt de slaag-/zakbeslissing en het eindcijfer bepaald.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit een presentatie (Fase 2). De presentatie vindt alleen plaats wanneer de student de toelatingsfase (Fase 1) succesvol heeft afgerond. Tijdens de presentatie licht de student het uitgevoerde werk toe en presenteert de belangrijkste resultaten.	De student laat zien: • Wat hij heeft gedaan • Welke keuzes hij heeft gemaakt • Hoe hij tot het resultaat is gekomen • Welke inzichten of verbeterpunten hij heeft opgedaan De examinator beoordeelt de presentatie op basis van vooraf vastgestelde beoordelingscriteria. Tijdens of na de presentatie kan de examinator aanvullende vragen stellen om de gemaakte keuzes, aanpak en het begrip van de student te verifiëren. De beoordeling wordt vastgelegd op het beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl